

deliti solarjem. Vodstvo bratovščine jih daje zastoj v pospeh pobožnosti in krščanske vzgoje.

— Pastirski list avstrijskih škofov, govoreč o „znamenjih časa“. Vel. 4, 4 liste. Katoliška Tiskarna.

— Glasi katoliške družbe. Na svetlo dala in založila katoliška družba za Kranjsko. XIX V Ljubljani 1885, 8. 188 str. Tisk „Katoliške Tiskarne.“ Cena 40 kr. — Ta lična knjižica ima dobro izbrano gradivo v gladki besedi. Večina se suče o letošnji tisočnici sv. Metoda. Dve ideji, ki bodita zvezdi-voditeljici nam Slovenom, krščanstvo in narodnost, se blagodejno spajata v spisih te knjižice, ki jo vsem čitateljem toplo priporočamo.

— Cerkevni Orglavec. Izdal Karl Tribnik. O tem delu je govoril „Slov. Gospodar“ v prilogi št. 118 de 1885. in dalje „Cerkveni Glasbenik“ VIII. št. 6. Borba menda še ni končana. Uredil ga je Gregor Tribnik, na svetlo dal pa njegov stričnik K. Tribnik, kaplan na Teharjih. „Glasbenik“ zbirko jako graja in ostro obsoja. Iz tega pa, da je napovedan že II. zvezek, sme se sklepati, da ugaja préprostim organistom. Želeti bi bilo, da ga presodi tudi kak strokovnjak nececilijanec.

—n.

Pisateljsko podporno društvo. Odbor se je pod predsedništvom g. dr. Jos. Vošnjaka konstituiral dné 18. oktobra ter si izvolil za podpredsednika prof. Fr. Levca, za blagajnika V. Petričiča in za tajnika prof. Antona Raiča. — Odbor je sklenil ob sobotah zvečer prirejati v salonu ljubljanske čitalnice literarno-zabavne shode, pri katerih bi se društveniki razgovarjali o književnih stvareh, brali ali predavali raznovrstne spise svoje ter se razveseljevali s petjem. Gledé na to, da v Ljubljani zaradi žalostnih političnih preprirov in osebnih razprtij silno peša vse socialno življenje v narodnih krogih, bilo bi jako želeti obile udeležbe pri teh shodih, kjer je izključen vsak razgovor o političnih stvareh. Teh shodov — imenujejo se „klub pisateljskega društva“ — udeleževali se bodo sicer samó društveni člani, a s tem nobenemu omikanemu Slovincu ni zabranjen pristop; kajti kdor ni pisatelj, pristopi lahko k pisateljskemu društvu kot podpornik, in taki plačujejo na leto samó po 2 gld. v društveno blagajnico. Literarno-zabavni shodi so pretekla leta rodili mnogo lepega sadu v književnosti naši in delovali so tudi na korist narodnega šolstva. Pustimo tedaj prazne politične in grde osebne prepire in podajmo si roke v pospešilo domoljubnega in literarnega delovanja, katerega nas polno čaka na vseh krajih in koncéh. — Častni član pisateljskega društva č. g. Davorin Trstenjak je prepustil društvu ves dohodek svoje knjige „Weriand de Graz“.

Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji je letos izdalo poročilo o svojem delovanji l. 1884/5. Poročilo obseza najprej društveno zgodovino ter pripoveduje, kako so l. 1848. dr. Miklošič, dr. M. Dolenc, dr. Hladnik in A. Globočnik osnovali na Dunaji politično društvo „Slovenija“, katero je pa še tisto leto preminilo. — Leta 1869. dné 5. maja sta tedanja modroslovca Fr. Levec in Fr. Šuklje s pomočjo rojakov in tovarišev svojih znova osnovala „Slovenijo“, katera je zdaj prebela že 16. leto obstanka svojega. Namen ji je združevati na Dunaji učeče si slovenske velikošolce, bodriti jih v književnem delovanji, seznanjati jih s slovanskimi na Dunaji živečimi brati ter jih v prijateljskih shodih izobraževati in pripravljati na prihodnje njih zvanje. V ta namen ima društvo književni svoj odsek in skupno s hrvaškím „Zvonimirom“ svojo čitalnico, kamor dohaja nad 60 raznovrstnih časopisov. Društvo ima premoženja 283 gld. Društvena knjižnica šteje 839 knjig v 1075. zvezkih, 173 muzikalij, 22 zemljevidov in 1 sliko. Pravih članov šteje 33,

častnih 10 (Levstik, Stritar, Lavrič, Vošnjak, Jurčič †, Bleiweis †, Levec, Celestin, Gregorčič, Miklošič), podpornih 14. Podpornik je vsak, kdor plača na leto najmanj 5 glđ. Ker ima društvo „Slovenija“ lepi namen, mladim rojakom našim biti „domovina na tujem“, želeti je, da bi našla v Slovencih več podpore.

Slava preporoditeljem! Tako se imenuje slavnostni spis, katerega je o petdesetletnici književnega preporeda hrvaškega v Zagrebu dal na svetlo poseben odbor. Spis nam pod naslovom „Muževi ilirske dobe (1835—1850)“ prinaša devet- in petdeset portrétov vseh tistih pisateljev in imenitnejših domoljubov, ki so se bili zbrali okoli Gaja; med njimi nahajamo tudi dva Slovence, g. Davorina Trstenjaka in St. Vraza. Prof. Smičiklas nam opisuje Gaja pred letom 1835., Milan Grlovič in Trnski pa priobčujeta životopisne črtice vseh ilirskih pisateljev, tudi tistih, ki so bili rojenjá Slovenci. Nadalje obseza spis modre in domoljubne reke, avtografe raznih Ilirov in pesniške doneske do malega vseh sedanjih pesnikov in pisateljev hrvaških. Lepo knjigo so s podobami okrasili hrvaški umetniki Nikola Mašić, Ivan Rendić, A. Mašić, F. Quiquerez, N. Damin, C. Medović, V. Bukovac, D. Marković, D. Melkus, D. Weingärtner in E. Kramberger. Napósled je slavnostnemu spisu pridejanih nekoliko napevov, katere so zložili F. Livadić, V. Lisinski, Ivan pl. Zajec in Fr. Š. Kuhač.

„Archiv für slavische Philologie.“ VIII. knjiga, 3. zvezek prinaša razprave in književna poročila, ki so jih spisali L. Masing, J. Kirste, S. Smal Stockij, L. Starostrik, A. Brückner, W. Nehring, Ed. Wolter in V. Jagić. Nas Slovence bi utegnil najbolj zanimati M. Valjavčev spis „Mittheilungen aus dem kroatishen Kaj-Dialecte“ in „Sprachproben des Dialectes von Cirkno“, kjer J. Baudouin de Courtenay z glosarjem zvršuje svojo že večkrat omenjeno razpravo.

Andrej baron Čehovin. — V dunajski stari „Pressi“ št. 208. smo brali jako zanimiv spis „Ein österreichischer Held“, v katerem neki g. Fridolin Lichtenwalder (— ako se ne motimo, skriva se pod tem pisateljskim imenom slovensk častnik iz Sevnice —) opisuje življenje Andreja barona Čehovina, porojenega l. 1810. v Branici na goriškem Krasu. Čehovin ali, kakor ga imenujejo uradni spisi, Zehovini, sin kmetskih roditeljev, bil je leta 1831., takrat sedmošolec v Gorici, potrjen k topničarjem, kjer je v sedemnajstih letih jako počasi avanziral do nadtopovnika. Toda v tedanji vojni zoper Pijemonteze se je dné 29. maja 1848. l. pri Montanari odlikoval tako, da je dobil za hrabrost svojo véliko sreberno svetinjo ter bil povišan za podčastnika. Dné 25. julija 1848. l. se je v bitvi pri Somacampagni nosil spet tako junaški, da je bil odlikovan z véliko zlato svetinjo. Že naslednji dan, 26. julija 1848. l. vladal se je Čehovin v bitvi pri Volti spet tako vrlo, da je bil povišan za častnika. A prava čuda je delal lajtnant Čehovin dné 23. marcija 1849. l. v bitvi pri Novari. Tu se je naš junak na desni strani ceste, ki drži iz Olenga, s tremi svojimi topovi ustavil šestnajstim topovom sovražnikovim ter streljal nánje tako silno, da so kmalu utihnili poškodovani trije topovi pijemonteški in da je bilo ubitih ali ranjenih mnogo vojakov in kónj pijemonteških. A tudi sovražnik je njemu jeden top razbil, štiri vojake grozovito ožgal, jednega vojaka in tri konje ubil ter ranil tri vojake in štiri konje. Pozicija je bila silno nevarna. Da se je umaknil Čehovin, izgubljena bi bila 9. strelski bataljon in ves polk Franc Karl. V tem nevarnem trenutku Čehovin z ostalima dvema topovoma hipno plane na sovražnika, ki se je pripravljal naskočiti omenjeni polk in bataljon in dasi je nánj silno streljalo trinajst ognjenih žrel sovražnikovih in je Čehovin izgubil tudi drugi top,